

Verksamhetsplan för Miljösamverkan Västra Götaland 2010

Fastställd av styrgruppen på sammanträde den 9 juni 2009¹
Reviderad genom styrgruppens beslut på sammanträde 8 december 2009²

Innehåll

VERKSAMHETEN 2010	2
Inledning	2
Delprojekt, översikt	2
Beskrivning av delprojekten	4
Övriga insatser under 2010	10
INFÖR 2011	11
EKONOMI.....	12
Budget 2010	12
Adressuppgifter	14

---

¹ Eftersom besked om finansiering ännu inte kommit från Västra Götalandsregionen vid denna tidpunkt beslutade styrgruppen följande i anslutning till fastställandet: Verksamhetsplanen gäller under förutsättning att också Västra Götalandsregionens miljönämnd deltar i finansieringen i samma utsträckning som tidigare. Se vidare upplysningar under Budget 2010.

² Revideringen avser justeringar av delprojekten nummer 2, 3 och 4.

Verksamheten 2010

Inledning

Miljösamverkan Västra Götalands syfte, organisation m.m. finns i Styrdokument för Miljösamverkan Västra Götaland 2009 – 2012.

I Kommunikationsplan för Miljösamverkan Västra Götaland (MVG) anges mål och ges vägledning för kommunikationen internt och externt. Stöd finns också i en lathund för kommunikationsfrågor i varje enskilt delprojekt.³

I denna verksamhetsplan koncentrerar vi alltså innehållet till en beskrivning av de delprojekt som ska genomföras 2010, samt andra insatser som berör verksamheten 2010. Sist nämns också kort vilka delprojekt som eventuellt kan fortsätta 2011. Ekonomi behandlas i styrdokumentet, men också i denna verksamhetsplan finns ett ekonomiavsnitt med, som utgör budget för 2010.

Delprojekt, översikt

(se också schema på nästa sida)

Nya delprojekt 2010

1. [Täktillsyn](#)
2. [Tillsynskampanj vattenskyddsområden](#)

Delprojekt som fortsätter från 2009

3. [Tillsynskampanj energi](#)
4. [Översvämningar och miljö- och hälsoskydd](#)
5. [Inomhusmiljö](#)
6. [Massor från schakt och anläggning m.m.](#)
7. [Enskilda avlopp](#)

Återkommande delprojekt

8. [Verksamhetsplan för nästa år](#)
9. [Verksamhetsberättelse för föregående år](#)
10. [Aktualitetsgranskning](#)

---

³ Styrdokument för Miljösamverkan Västra Götaland 2009-2012 och Kommunikationsplan för Miljösamverkan Västra Götaland publiceras på http://www.miljosamverkan.se/vgrtemplates/Page___42163.aspx

Delprojekten fördelade över året, samt fortsättning 2011

DELPROJEKT 2010		Jan	Feb	Mars	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	2011
Nya 2010	1. Täckttillsyn Handledning				P									
	2. Tillsynskampanj vattenskyddsområden				P	M							Utvärdering	
Forts från 2009	3. Tillsynskampanj energi	M												Utvärdering
	4. Översvämningar och miljö- och hälsoskydd Handledning	P												
	5. Inomhusmiljö Nationell tillsynskampanj m.m.	M Socialstyrelsens nationella tillsynskampanj fastighetsägares enkontroll												
	6. Massor från schakt och anläggning m.m. Handledning	P												
	7. Enskilda avlopp Nationell tillsynskampanj m.m.	M Naturvårdsverkets nationella tillsynskampanj om små avlopp												fortsätter 2011
Varje år	8. Verksamhetsplan för nästa år (2011)	P												
	9. Verksamhetsberättelse för föregående år (2009)	P										2010 års		
	10. Aktualitetsgranskning	P												

P = uppgifter för projektledning. **M** = aktivt deltagande i form av tillsynskampanjer för miljökontor och andra deltagare.

Beskrivning av delprojekten

Under varje delprojektbeskrivning finns också rubriken Resursbehov och kostnader. Utöver det som står där kan det i ett eller flera delprojekt bli aktuellt att någon annan än MVGs ordinarie projektledare är delprojektledare eller på annat sätt lägger ned särskilt mycket arbetstid. Kostnader för sådan ersättning i de fall det blir aktuellt beräknas inte för varje delprojekt utan finns tillgängligt under posten 2 (information, ersättning till tillfälliga resurser mm.) under avsnittet Ekonomi i denna verksamhetsplan.

Under varje delprojekt nämns miljökontorens och Länsstyrelsens insatser, samt i tre av delprojekten även Västra Götalandsregionen. Miljökontorens insatser i delprojekten sker främst genom deltagande i projektgrupper och tillsyn i kampanjer. Det senare kan ibland med fördel ske genom samverkan med grannkommuner. Länsstyrelsens insatser består i huvudsak av tillsynsvägledning gentemot kommunerna, vilket sker genom deltagande i projektgrupper, men ibland också genom tillsyn i kampanjer. Västra Götalandsregionens insatser består av deltagande i projektgrupper för frågor där särskild kompetens finns.

1. Täckttillsyn

Täckttverksamhet innebär utvinning och förädling av bland annat berg, naturgrus, morän och matjord. Materialet används sedan i samband med t.ex. anläggning av väg, järnväg och byggnader men även för tillverkning av asfalt och betong.

Det finns kompetens om täkter hos både miljökontoren och på Länsstyrelsen, så det handlar om erfarenhetsutbyte åt båda håll, och om att hitta bra rutiner för samarbete. Ett exempel kan vara miljökontorens godkännande av efterbehandling och kommunikationen med Länsstyrelsen som därefter ska betala tillbaka den ekonomiska säkerheten till verksamhetsutövaren.

Det är också viktigt att få en kommunikation kring utformning av villkor så att de kan tillämpas i tillsynen.

Ett bra arbetssätt för att få med sig kunskap om aktuella frågor och problem kan vara att projektgruppen under arbetets gång ordnar träffar med handläggare på miljökontor och på Länsstyrelsen.

En handledning om täkttillsyn ska tas fram. Informationsmaterial kan också bli aktuellt.

Miljömål: Täckttillsyn berörs bland annat av dessa miljömål: *Grundvatten av god kvalitet* med delmål *Skydd av grundvattenförande geologiska formationer*, *God bebyggd miljö* med delmål *Uttag av naturgrus*.

Miljökontorens insats: Ta del av det material som tas fram och använd det i sin ordinarie tillsyn.

Länsstyrelsens insats: Medverka i projektgruppen samt beakta projektets resultat i sin

handläggning av täktärenden.

Tidsplan: April - december

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas. Kostnader: För information och möten kan 15 000 kr beräknas.

2. Tillsynskampanj vattenskyddsområden

Vi hade ett delprojekt om vattenskyddsområden 2004 - 2006. En handledning som tog upp både bildande och tillsyn av vattenskyddsområden sammanställdes och det ingick även en tillsynskampanj. Miljökontoren gav ett ganska högt betyg åt det material som togs fram, men endast sju miljökontor deltog i tillsynskampanjen. Nu bör det vara mer aktuellt för fler med tillsynsinsatser, eftersom fler vattenskyddsområden har fått fastställda föreskrifter. I enkäten om verksamhetsplan 2010 framkom också att många miljökontor är intresserade av att delta, och förslag om ett tillsynsprojekt har också framförts av Länsstyrelsens vattenvårdsenhet.

En tillsynskampanj ska därför genomföras. Det material vi redan tagit fram enligt ovan kan då användas som redskap, eventuellt med några kompletteringar, vilket får bestämmas av projektgruppen. Några saker som är nya, eller som är på gång, sedan förra omgången är uppdateringar i Naturvårdsverkets allmänna råd och handbok och uppdaterade föreskrifter om cisterner i vattenskyddsområden. Några andra frågor som kan bli aktuella att diskutera är hur länge givna tillstånd ska gälla, hur samverkan mellan olika aktörer kan öka för att få mer likvärdiga bedömningar i tillsynen, samt vilka rekommendationer som kan tas fram när det gäller hög respektive normal skyddsnivå för enskilda avlopp inom dessa områden.

Miljömål: *Grundvatten av god kvalitet med delmål Rent vatten för dricksvattenförsörjning och Levande sjöar och vattendrag* med delmål Vattenförsörjningsplaner.

Miljökontorens insats: Delta i tillsynskampanjen.

Länsstyrelsens insats: Medverka i projektgruppen.

Tidsplan: Start i april, tillsynskampanj juni - december. Utvärdering görs i början av 2011.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas, gärna med deltagande av några som ingick i den tidigare projektgruppen. Kostnader: För information och seminarier kan 15 000 kr beräknas.

3. Tillsynskampanj energi

Motivet för detta delprojekt är energifrågans stora betydelse för klimathotet, vår tids

ojämförligt största miljöfråga. Det är en utmaning att också genom operativ tillsyn – inte endast information – tackla klimatfrågan. Med detta delprojekt tar vi oss an denna utmaning. Delprojektet fortsätter från 2009 då arbetet förbereds och en tillsynskampanj inleds under hösten och fortsätter under 2010.

I ett delprojekt 2006 tog vi fram handledningen Energifrågor i tillsyn, prövning och fysisk planering. Ytterligare stöd finns i den handledning som Miljösamverkan Sverige sedan tog fram.

Tillsynskampanjen genomförs med dessa redskap som grund.

Inriktningen är industrier och andra verksamheter. Tillsyn av energihushållning i fastigheter skulle kunna göras med ledning av resultat från den obligatoriska energideklarationen, men tas inte med 2010. Energitillsyn av fastigheter kan om intresse finns komma att tas med i en kommande verksamhetsplan.

Utbildning för att ”sparka igång” tillsynskampanjen ordnas i början av 2010.

Miljömål: *Begränsad klimatpåverkan delmål Utsläpp av växthusgaser.*

Miljökontorens insats: Delta i tillsynskampanj.

Länsstyrelsens insats: Delta i tillsynskampanj samt medverka i projektgruppen.

Västra Götalandsregionens insats: Bidra med information och kunskaper, stötta arbetet genom främjande insatser riktade till verksamhetsutövare.

Tidsplan: Tillsynskampanj riktad till industrier och andra verksamheter startas i oktober 2009 och fortsätter hela 2010. Utvärdering görs i början av 2011.

Resursbehov och kostnader: Projektgrupp har bildats 2009. Kostnader: För seminarium/utbildning kan behövas 15 000 kr.

4. Översvämningar och miljö- och hälsoskydd

Risken för översvämningar ökar i takt med klimatförändringen. Översvämningar kan vara ganska storskaliga till följd av höga vattennivåer i Väner och andra sjöar och vattendrag, men också lokala och tillfälliga genom häftiga regn eller vid kusten i samband med stormar.

Delprojektet fortsätter från hösten 2009 då arbetet inleds.

Delprojektet ska ge vägledning till hur kommunerna, främst miljökontoren, kan agera för att minska hälso- och miljökonsekvenser när översvämningar inträffar.

Planering och förebyggande insatser mot översvämningar tas inte med, eftersom det redan pågår eller nu inleds sådant arbete av flera andra aktörer. Bland annat medverkar Länsstyrelsen i det EU-finansierade SAWA-projektet och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt länsstyrelserna ska enligt den nya förordning (2009:956) om översvämningensrisker arbeta med kartläggning och planering för att hantera översvämningensrisker.

Det är inte givet att dagvattenproblematik och översvämningar till följd av lokala skyfall kommer att omfattas av det ovannämnda. Men dagvattenplanering har vi redan arbetat med då en vägledning för kommunerna om dagvatten togs fram i Miljösamverkan Västra Götaland 2004.

Miljömål: *Giffri miljö, Ingen övergödning och God bebyggd miljö*

Folkhälsomål: *Sunda och säkra miljöer och produkter och Skydd mot smittspridning.*

Miljökontorens insats: Ta del av det material som tas fram och använda det i tillsyn, för samverkan med andra berörda och i sin beredskapsplanering.

Länsstyrelsens insats: Medverka i projektgruppen.

Västra Götalandsregionens insats: Bistå med kunskaper inom området, kanske särskilt vad gäller smittskydd.

Tidsplan: Arbetet påbörjas i slutet av 2009 och fortsätter till och med oktober 2010.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp bildas. Gärna med medverkan av några som medverkade i det tidigare delprojektet om dagvatten. Kostnader kommer att uppkomma 2010 för seminarier och informationsmaterial. För detta kan 25 000 kr beräknas.

5. Inomhusmiljö

Inomhusmiljö har varit med i MVGs alla verksamhetsplaner eftersom det varit efterfrågat varje år. Under 2010 blir den huvudsakliga inriktningen denna fråga:

- Fastighetsägares egenkontroll. Socialstyrelsen bjuder in till ett nationellt tillsynsprojekt om detta. Vi ansluter till det och verkar för ett högt deltagande i vårt län. Det blir som en uppföljning och fortsättning av vårt eget delprojekt på samma tema 2007-2008, där dock få miljökontor deltog aktivt och därför är det nu väl motiverat för oss att arbeta med detta också 2010.

Arbetet som inleddes 2009 avseende lokala utbildningar för kommunens personal i inomhusmiljö och egenkontroll kan behöva fortsättas 2010, liksom projektgruppens strävan att få en utbildning i hälsoskydd och inomhusmiljö för inspektörer till länet.

Projektgruppen kan därutöver arbeta med andra aktuella inomhusmiljöfrågor.

Miljömål: *God bebyggd miljö, delmålet God inomhusmiljö.*

Folkhälsomål: Nr 5: *Sunda och säkra miljöer och produkter*, delområde Sund inomhus- och närmiljö. Nr 7: *Gott skydd mot smittspridning*

Miljökontorens insats: Delta i tillsynsprojekt Fastighetsägares egenkontroll. I den mån det inte hunnits med redan 2009 i samverkan med andra berörda förvaltningar i kommunen verka för att lokala utbildningar genomförs med stöd av det material som tas fram.

Länsstyrelsens insats: Medverka i projektgruppen.

Västra Götalandsregionens insats: Bistå med kunskaper inom området. Både Folkhälsokommittén och Smittskyddsensheten berörs.

Tidsplan: Hela året.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns sedan tidigare. Kostnader kan uppkomma främst i delen om lokala utbildningar i form av informationsmaterial och kanske någon introduktionsdag för kommunerna. 25 000 kr kan behövas för detta.

6. Massor från schakt och anläggning m.m.

Vad gäller för återanvändning och kvittblivning av massor, vilka regler är tillämpliga, vilka har ansvar, hur karaktäriseras massorna, hur ska ärendena handläggas? Klassningen varierar från B, C, U, 12:6-samråd med Länsstyrelsen (naturvård) o.s.v. Allt utifrån typ av massor, omfattning, syfte, aktuell plats, tidsomfattning m.m. Det råder en hel del osäkerhet på området.

Delprojektet genomförs huvudsakligen under 2009, men bedöms behöva fortsätta en bit in på 2010.

I delprojektet ska en handledning tas fram. Informationsmaterial och seminarier kan också bli aktuellt. Någon tillsynskampanj planeras inte.

Miljömål: *God bebyggd miljö* med delmål *Avfall*.

Miljökontorens insats: Ta del av det material som tas fram och använda det i sin ordinarie tillsyn.

Länsstyrelsens insats: Medverka i projektgruppen.

Tidsplan: Till och med mars.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns sedan 2009. Kostnader: För information och seminarier kan 15 000 kr beräknas.

7. Enskilda avlopp

Vårt delprojekt om enskilda avlopp avslutades egentligen i och med att manual för avloppsinventering blev klar 2007. Projektgrupp avlopp har emellertid, enligt styrgruppsbeslut, fortsatt arbeta även därefter för att följa frågorna om enskilda avlopp och vid behov ta nya initiativ till information eller samordnade insatser med mera. Under 2008 ordnade projektgruppen en kursdag om teknik för enskilda avlopp. Det händer mycket på området små avlopp, och avlopp är alltid en stor arbetsuppgift för de flesta miljökontor. Därför ska projektgrupp avlopp fortsätta verka också 2010 för att vid behov kunna ta tag i aktuella frågor med mera.

En sådan fråga är den nationella tillsynskampanj avseende förbättring av bristfälliga enskilda avlopp som Naturvårdsverket har börjat planlägga våren 2009 och som ska

genomföras 2010 – 2011. En uppgift för oss är att verka för ett brett deltagande i den kampanjen i vårt län.

Miljösamverkan Västra Götaland kommer också att delta i en samrådsgrupp med övriga miljösamverkansprojekt i landet om frågor som rör små avlopp för att stämma av bedömningar och rekommendationer med mera. Samrådsgruppen börjar sitt arbete andra halvåret 2009. Det kan leda till olika behov av insatser under 2010 men närmare vad kan ännu inte bedömas.

Miljömål: *Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet.*

Miljökontorens insats: Ta del av den information med mera som följer av projektgruppens arbete. Delta i, eller förbereda sitt deltagande i, den nationella tillsynskampanjen om enskilda avlopp som Naturvårdsverket planerar.

Länsstyrelsens insats: Medverka i projektgruppen.

Tidsplan: Hela året. Tillsynskampanjen fortsätter 2011.

Resursbehov och kostnader: Projektgrupp finns sedan tidigare. Kostnader kan eventuellt uppkomma för olika informationsinsatser. 10 000 kr kan avsättas för detta.

8. Verksamhetsplan för nästa år (2011)

Det är viktigt att förbereda Miljösamverkan Västra Götaland 2011 tidigt.

Miljökontorens, Länsstyrelsens och Västra Götalandsregionens insats: Besvara enkäten om verksamheten 2011.

Tidsplan: Efter enkät i februari ska arbetsgruppen lägga fram förslag till verksamhetsplan som styrgruppen kan besluta om i juni.

Resursbehov och kostnader: Sköts inom ordinarie arbets- och styrgrupp och medför inga kostnader.

9. Verksamhetsberättelse för föregående år (2009)

En folder tas fram som på ett kortfattat och trevligt sätt beskriver vår verksamhet under föregående år. Verksamheten ska, i likhet med tidigare verksamhetsberättelser, redovisas med uppgifter om deltagande, insatser i de olika delprojekten och ekonomi med mera.

Tidsplan: Verksamhetsberättelsen för 2009 ska göras klar och skickas ut senast i mars. Verksamhetsberättelsen för 2010 förbereds i december.

Resursbehov och kostnader: Kostnader för layout och tryckning av verksamhetsberättelse för 2009 bedöms uppgå till ca 40 000 kr.

10. Aktualitetsgranskning

Det handlar om en uppföljning av material från tidigare delprojekt för att förtydliga hur aktuella olika dokument är. Syftet är att underlätta för våra användare på miljökontor m.fl.

Avsikten är inte att uppdatera alla dokument så att de är aktuella, eftersom det i många fall skulle kräva stora arbetsinsatser. I många fall blir det sannolikt fråga om att tydliggöra vilka regler som ändrats, nya regler som har börjat gälla, samt annat som berör den aktuella frågan. Våra informationsblad har vi däremot som ambition att hålla uppdaterade.

Vi planerar att fortsätta denna genomgång under kommande år. Det blir en löpande aktualitetsgranskning av delprojekt och dokument, med några varje år. Vad vi väljer att prioritera under 2010 beror på miljökontorens önskemål.

Miljökontorens och Länsstyrelsens insats: I de fall handläggare upptäcker behov av aktualitetsgranskning av något särskilt dokument tar projektledarna gärna emot sådana tips och önskemål.

Tidsplan: Arbetet utförs under hela året.

Resursbehov och kostnader: Sköts av projektledarna med stöd av arbetsgruppen. Kan medföra vissa kostnader i de fall informationsblad eller annat behöver ändras, men då det är svårt att uppskatta specificeras det inte här.

Övriga insatser under 2010

Fortsatt uppföljning och vid behov revidering av Kommunikationsplan för Miljösamverkan Västra Götaland.

Projektledare och arbetsgruppen ska när det bedöms motiverat och kan hinnas med utan att inkräkta på prioriterade uppgifter göra mindre insatser i andra frågor med anknytning till MVGs verksamhet.

Inför 2011

Tillsyn kosmetiska och hygieniska produkter som var nära att komma med 2010 bör kunna vara aktuellt att genomföra 2011.

Tillsynskampanj energi avslutas 2010, men utvärderingen kommer att göras i början av 2011 vilket också gäller tillsynskampanj vattenskyddsområden..

Den nationella tillsynskampanjen om små avlopp fortsätter hela 2011.

Nya nationella tillsynsprojekt, särskilt på Socialstyrelsens och/eller Kemikalieinspektionens ansvarsområde, kan komma. Det kan då vara bra att vi stöttar detta genom ett delprojekt i Miljösamverkan Västra Götaland.

Möjligheter till att genomföra delprojekt tillsammans med ett eller flera andra miljösamverkansprojekt ska undersökas.

Ekonomi

I styrdokumentet för MVG finns de övergripande riktlinjerna för ekonomin i projektet år 2009 – 2012, huvudmännens ansvar för finansiering m.m.

Budget 2010

I enlighet med styrdokumentet är kostnadsramen för MVG 1 300 kkr/år i 2008 års penningvärde (juni). Siffrorna nedan räknas sedan om till 2010 års penningvärde.

Kostnader 2010		Kkr
1	Projektledare. Cirka 2400 h á ca 450 kr	1080
2	Information (layout, tryck m.m.), ersättning till tillfälliga resurser, omkostnader för möten och kurser samt övriga kostnader. Av dessa kostnader finns 160 kkr specificerade under delprojekten ⁴ .	<u>220</u>
Summa		<u>1300</u>

Finansiering 2010 ⁵		Kkr
A	Regionens miljönämnd	433
B	Kommunförbunden	433
C	Länsstyrelsen	<u>433</u>
	Summa	<u>1300</u>

Upplysning som lagts till när verksamhetsplanen reviderades i december 2009: Under hösten 2009 har Västra Götalandsregionens miljönämnd beslutat att medverka till finansieringen 2010, med en något mindre andel än enligt budgeten ovan. Detta har dock kompenseras av Länsstyrelsen som i motsvarande grad skjuter till mer pengar för 2010.

⁴ Varav 40 000 kr är för layout, tryck och distribution av verksamhetsberättelse

⁵ Fördelningen av finansieringen mellan huvudmännen är i enlighet med MVGs styrdokument följande: Regionens miljönämnd $\frac{1}{3}$, de fyra kommunförbunden tillsammans $\frac{1}{3}$, Länsstyrelsen $\frac{1}{3}$.

Miljösamverkan Västra Götaland - 49 gånger bättre tillsyn

Huvudmän

Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, kommunförbunden och kommunerna i länet

Adress

Miljösekretariatet Västra Götalandsregionen
Box 1726 501 17 Borås Tel 033-17 48 10

Webbplats

www.miljosamverkan.se

Projektledare

Lasse Lind Tel 0532-714 47 lasse.lind@cirka.se
Cecilia Lunder Tel 031-60 58 95 cecilia.lunder@lansstyrelsen.se

